

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Garay-utca 16. szám, II. emelet, 9,
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy óra — — — — — 80 kor. | Félévre — — — — — 4.80 kor,
Negyedévre — — — — — 2.40 „ | Egyes szám — — — — — 20 „
A Szövetség tagjai díjtalanul kapják.

A Máv.-gépgyár munkásai.

Az ötödfélezernyi munkásság hosszú éveken át tartó közönyössége megérlelé gyümölcsét, mely a szolgaság és nyomoruság képében hullt a Máv.-gépgyári munkások közé.

A megalázás, a nyomoruság, a szenvedések kálváriáját kellett tapasztalni, hogy megismerjék osztályhelyzetüket, hogy tudatára ébredjenek annak, hogy a közönyösség, a nemzeti és faji villongások és egyetlenség az okozója annak a türethetetlen állapotnak, amelyben a gépgyár munkásai tengődnek.

A szenvedések kálváriáját kellett végigtaposnia ennek a hatalmas számú munkástömegnek, hogy tudatára ébredjen annak, hogy a közönyösséget a lelkes munkának, a nemzeti és faji villongást a munkástervezési szeretetnek, az egyetlenséget a kölcsönös becsülésen nyugvó megértésnek kell felváltania.

A gépgyár munkásai megtalálták a kivézető utat. Többé nem fognak a sötét éjszakában céltalanul bolyongani! Vezérlő csillaguk a szervezkedés eszméje, amely kivézető őket az örök világosságra, a népszabadság, a népjólét földére.

A szunnyadó erők ébredését jelentették azok az osztályértekezletek, amelyek az utóbbi időben napról-napra sikerültebbé tették a megindult mozgalmat. A siker koronázása volt az a nyilvános gyűlés, amelyet a gépgyári munkások május 31-én tartottak. Régi harcokat átéltek munkások állítják, hogy ilyen nagyarányú lelkes gyűlésre alig emlékeznek. Pedig a gyárvezetőség mindent elkövetett, hogy terrorizálja a munkásokat és elriassza őket a gyűlésen való résztvételtől.

Nagy meggondolatlanságra és a szociális érzék hiányára vall a gyárigazgatóság eljárása, amelylyel a munkásság békés hajlamu mozgalmát martirok teremtésével s az emberi önérzet és a polgári jogok sértésével akarja leszerelni.

A nagygyűlés előtt néhány nappal elbocsátották Tóth munkástársunkat 10 évi szolgálat után a munkából, mert felkérésre átadott egy pár meghívót egyik társának.

A rendszabályozást nyomon követte a következő hirdetmény:

Kp. 12.693/B. 14.153. sz.

Munkásaink!

Lelkiismeretlen emberek, akiknek a mi gyárunkhoz semmi közük nincsen és akik, mert nincs tisztességes kenyérkeresetük, a munkások felzárkózásából élnek, Önöket meggondolatlanságokba akarják beugratni. Nap-nap után egy Orczy-uti vendéglőben gyűléseket tartatnak Önökkel és ott egy memorandumot akarnak Önökkel elfogadtatni, amely lehetetlen kívánságokat tartalmaz, amelyeket teljesíteni azért nem lehet, mert akkor a mi munkaadónknak, a magyar államnak, a gyárból nemcsak jövedelme nem maradna, hanem arra jelentékenyen ráfizetne.

En Önöket értelmes és józanul gondolkodó embereknek ismerem. akik tudják, hogy a munkás és a gyár jóléte össze van forrva s a munkás nem segíthet a maga helyzetén olyan kívánságokkal, amelyek a gyárat tennék tönkre. Azért ne hallgas-

sanak az izgatókra és az azok által elvakított néhány társaikra, hanem szereljék le ezt a kívülről behozott mozgalmat, amelyből Önöknek hasznuk nem lehet, hanem csak káruk származhat.

Budapest, 1908 május hó 29-én.

Vajkay Károly,
min. tanácsos, közp. igazgató.

Nem kívánunk ehelyütt is foglalkozni a hirdetmény tartalmával, amely azt akarja bebizonyítani a munkásoknak, hogy a helyzetük javítása a gyár tönkretételét (?) vonná maga után.

Nem akarunk Vajkay igazgató urral vitába bocsátkozni, hogy vajjon mennyiben van joga kétségbevonni a mozgalom vezetőinek tisztességes kenyérkeresetét; ha erre a térre követnök Vajkay urat, aligha kerülne ki győzelmesen a vitából.

Mi is a „józanul gondolkodó, értelmes“ munkásokra appellálunk, ítéljenek ők, hogy mennyiben felel meg a tényeknek Vajkay igazgató ur hirdetménye.

A „józan, értelmes“ munkások válasza.

Nem késett soká és megjelent a munkásság válasza Vajkay ur hirdetményére. Ezt a választ ideiktatjuk:

Nyílt levél

Méltóságos Vajkay Károly miniszteri tanácsos, a Magy. kir. államasutak gépgyári közponli igazgatójához.

Méltóságos Urunk!

Amikor az ország összes szellemi és fizikai munkásai indítatva érzik magukat, hogy helyzetükön javítsanak, ugyanakkor teljesen lehetetlen, hogy a Méltóságod vezetése alatt álló intézet munkásai is oda ne törekednének, hogy a megengedett határokon belül meg ne kísérsék anyagi helyzetüket javítani.

Ezt a szándékát az intézet munkásainak Méltóságod már ismeri. Erre vall legalább az a kifüggesztvény, amelynek tartalmát távol áll tőlünk bírálat tárgyává tenni, azonban biztosíthatjuk Méltóságodat, hogy téves információk alapján jelenhetett meg csupán.

Meg vagyunk róla győződve, hogy a fentjelzett kifüggesztvény aligha jelent volna meg, ha Méltóságod törekvéseinkről helyes fogalmat alkothatott volna.

E hó 31-én, délelőtt 10 órakor az érdekeltek munkások az Elnök-utcai Illenz-féle vendéglőben ebben a tárgyban gyűlést fognak tartani. Alkalma nyílnék tehát Méltóságodnak szives megjelenése esetén személyesen is meggyőződést szerezni arról, hogy korántsem célja ennek a mozgalomnak olyan állapotokat felidézni, amely egyrészt az intézetre nézve, másrészt azonban a munkásságra nézve is káros hatással járna.

Bizton hisszük, hogy ily békés irányu mozgalomnak Méltóságod nem állja útját. Hiszen a magyar társadalom valamennyi rétege, a katonatisztekől kezdve, keresztül az összes állami tisztviselőkn, bírákon stb.-bin egész a munkálkodó osztály legalsóbbrendű kategóriájáig, valamennyien egy cél felé törekcszenek: megélhetésüket biztosítani.

A Méltóságod vezetése alatt álló intézet munkásainak is csupán ez a célja, s hogy Méltóságod erről meggyőződést szerezhessen, a legmélyebb tisztelettel bátorkodunk a fentjelzett gyűlésre Méltóságod szives megjelenését kérni. Eme kérésünk teljesedését remélve

vagyunk a legnagyobb tisztelettel
Budapest, 1908 május hó 30-án

a MÁV. gépgyára munkásai.

Mi sem természetesebb, mint hogy Vajkay ur nem jelent meg.

A gyűlés lefolyásáról a következő tudósításban számolunk be:

A gyűlést az Elnök-utcai Illenz-vendéglő kerthelyiségében tartották meg. A kerthelyiség jóval a gyűlés megkezdése előtt szorongásig megtelt a gépgyári munkások százaival. A hatósági küldött becslése szerint is 6—700-ra volt tehető a megjelentek száma, azonban ennél jóval többen vettek részt a gyűlésen.

Az egybehívók nevében Faragó Dezső üdvözölte a megjelenteket és ajánlatára a gyűlés vezetésére elnöknek Gelencsér Györgyöt, jegyzőnek Csaplár Zsigmondot választották meg.

A napirendet: a Máv. gépgyári munkások helyzetét és a miniszteriumhoz intézendő emlékiratot Fábrián János ismertette. Az emlékiratot pontonként tárgyalta a gyűlés és változatlanul fogadta el. A jutalékrendszer eltörlése körül fejlődött ki a vita. Fellner Gyula ennek a pontnak a kihagyását óhajtja, mert szerinte nem helyes, hogy amit Baross miniszter megadott a tisztviselőknak, mi annak az eltörlését kívánjuk. Elégedjenek meg a munkások, ha ők megkapják a magukét és egyebet ne kívánjanak. A folytonos közbeszólások és zaj arra készítette Fellnert, hogy a további haszontalan érvelésről lemondjon. Reisz Gyula méltatta azután kellő érdemben a jutalékrendszer káros hatását a munkásság anyagi és erkölcsi érdekeire való tekintettel. Elnök ugyanily értelmű hozzászólása után a gyűlés négy szavazat ellenében a jutalékrendszer eltörlése mellett foglalt állást. Garai általánosságban fejtegette a memorandumban foglalt kívánalmak jogosságát. Párhuzamot vont a Máv. munkások és a gépgyári munkások helyzete között, ami, ha nem is kielégítő módon, de mégis a Máv. munkások előnyösebb helyzetéről tett tanuságot. A jutalék-rendszerre vonatkozólag teljesen megnyugtathatja az aggódókat s rámutat, hogy a napokban a világ textilmunkásainak képviselői kongresszusukon is állást foglaltak a jutalék-rendszer ellen. Kimondták, hogy ezt a gyakorlatos rendszert el kell törölni az egész világon. A „józan munkásokhoz“ intézett hirdetményre vonatkozólag megjegyzi, hogy ha nem egyszerű munkás emberek jöttek volna a gépgyár munkásait szervezkedésre buzdítani, hanem holmi szakállgrófok, akkor nem beszélne a gyárigazgatóság lelkiismeretlen „idegen“ elemekről.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után megválasztottak egy huszonöttagu bizottságot, amely az emlékiratot a gyárigazgatóságnak és a pénzügyminiszternek átadja.

Végül határozatot hozott a gyűlés, hogy a küldöttség vezetésére felkéri dr. Pető Sándor országgyűlési képviselőt.

Ezzel a minden tekintetben impozáns gyűlés befejeződött.

*

A félhivatalos kormánypárti lapok oly értelmű híreket hoztak, mintha a mozgalom kudarcra járt volna. Ezt a „kudarcot“ annak tulajdonítják, hogy a miniszterelnök kijelentette volna, hogy az egész mozgalom létrejöttét nem tekintheti a gépgyári munkások valódi képviselőjében törlétnék és éppen ezért a küldöttséget nem is fogadja.

Ezzel szemben hiteles forrásból nyert értesülésünk szerint a miniszterelnök ily értelmű nyilatkozatot nem tett, sőt nem is tehetett, már csak azért sem, mivel a küldöttség fogadására még ez idő szerint az illetékes egyének fel sem kérték a miniszterelnököt. Az a hír, mintha a követelések a „gyár üzemét lehetetlenné tennék“, egyenesen nevetséges.

Kedden este a munkások 10 tagú küldöttsége különben fentjárt Vajkay igazgatónál, aki a küldöttséget kezdetben hidegen fogadta ugyan, de a munkások érvei alatt kénytelen volt megígérni, hogy az emlékiratot pártolól fogja a pénzügyminiszter elé juttatni. Ezt az emlékiratot a munkások összességéhezjárulásával szerkesztették s így a lapoknak az a híre, hogy tartalmát sem ismertették a munkásokkal, alávaló hazugság.

Az estilapok híradásai magasállású gépgyári hivatalnokok információira vezethetők vissza.

A munkásság érdeke ugyanis, hogy az annyira káros jutalék-rendszer megszüntetessék. Ez ellen kapálódznak most annyira azok, akiknek zsebérdeke megkivánná a munkások mozgalmának aarmily uton-módon való letérését.

Egyről-másról.

Mi nagyon szeretünk tanulni. Az oktatást — kerüljön az ki bárkitől — nagyon szívesen vesszük, ha abból valami erkölcsi tőkét kovászolhatunk magunknak. Szívesen fogadtuk tehát a „Vasutas Szövetség“ legutóbbi számában megjelent s hozzánk intézett kioktatást is, amelyben kézdivásárhelyi Molnár Kálmán Máv. ellenőr ur volt szíves az oktatásra vállalkozni.

A történelemre és a szocializmusra vonatkozólag akart nekünk oktatásokat nyújtani, ami mindenesetre elismerésre méltó dolog s e helyen forró köszönetünket fejezzük is ki érte. Azonban nem zárkozhatunk el néhány tárgyilagos megjegyzéstől sem, vagyis kénytelenek vagyunk a t. cikkirő urat néhány tévedésére figyelmeztetni.

Vegyük először is a történelmet.

Téved a t. cikkirő ur, ha azt hiszi, hogy a csak nagy általánosságban odavetett frázisokat, mint történelmi tényeket, úgy szőröstől-bőröstől bekapjuk s abban is téved, ha azt hiszi, hogy sorainkban nem akadnának fölös számban olyan emberek, akik Mangold Lajos, avagy Varga Ottó oknyomozó történelméből az érettségi vizsgálaton legalább is *elégséges* tanjegyet ne kaptak volna.

Mert a t. cikkirő ur történelmi oktatása semmivel sem állott magasabb fokon s nem mozgott semmivel sem szélesebb keretek között, mint aminő magas fokon áll és amily széles keretek között egy-egy középiskola tananyaga mozogni szokott.

Sőt némi dicsekvéssel azt is elmondhatjuk, hogy olyanok is fölös számmal akadnak közöttünk, akik nem elégedve meg a nagyon is szűk korlátok között mozgó hazai történetírás kereteivel, még a külföld nevesebb történetíróival is megismerkedtek s bizony mondhatom, hogy sokkal többet és okosabbat olvashattak ki belőlük, mint a t. cikkirő középiskolai történettudásából. Olyanok is akadnak közöttünk, akik Cantu Cézár klerikális tendenciájú világtörténelmét is végigolvasták, tehát egy olyan világtörténelmet, amelynek szerzője világnézet dolgában teljesen egyivásu a t. cikkirő urral, természetesen azzal a különbség-

gel, hogy amannak tudását a cikkirő ur tudásával vétek volna összehasonlítani. Meggyőződöttünk tehát róla, hogy a mi sorainkban a történelmet és annak segédtudományait sokkal jobban ismerik, mint az oktatásra vállalkozó szentkoronás szövetség magántudósai s mi nem ragadtattuk volna magunkat olyan meggondolatlanságra, hogy oktatásra vállalkozzunk olyankor, amikor még ránk is nagyon elférne a tanulás. Amit pedig a nemzetköziségről és magáról a szocializmusról a világba döngött, erről konstatálhatjuk, hogy kutforrásokul Sipulusz ur szocializmusát és a kofák félhivatalos lapjának, a *Budapest*-nek frázisait használta fel elegyesen s mi mit tehetünk erre? Mosolyogtunk! Miféle fogalmi lehetnek ennek az urnak arról az óriási irodalomról, amelyet a szocializmus felölel? Miféle fogalmi lehetnek a történelmi materializmusról, az értékkülönbözet teoriájáról, a töke és a munka közti viszonyról, a társadalmakat mozgó gazdasági erőviszonyokról stb. stb.?

A frázis még nem tudás, csak leplezője a felszínes ismereteknek, amelynek hatása csakis ott lehet, ahol a közönség maga is annyira felszínes értelmiségű, hogy beéri ezzel is s nem vágyik a teljes megismerésre.

Nálunk tehát rossz helyen kopogtatott kézdivásárhelyi Molnár Kálmán ur; nekünk egyáltalában nincs mit megtanulnunk tőle, sőt ha nekünk is szabadna ajánlanunk valamit az ellenőr urnak, azt ajánlanók, hogy mielőtt tollat ragadna és nagyot ütne a szocializmus fejére, először is hosszas és beható tanulmányok után ő maga tanulja meg, hogy voltaképpen mi is a szocializmus?

No, mert velünk szocialistákkal vitába bocsátkozni csakis akkor lehet, ha a frázisok és ócska tintatákolmányok helyett tudással és argumentumokkal jönnek ellenünk, mert addig mindig azt mondjuk, amit most is mondunk, hogy „sutor, ne ultra crepidam! (Csizmadia, maradj a kaptafánál!)“

Az összeférhetlen mellékfoglalkozásokról irtunk a multkor. Értessük rőla, hogy a közismert sárga táská tulajdonosok most már kezdenek — táská nélkül járn. Ez nem annyit jelent, hogy most már a visszaélés meg is szűnt, hanem csak azt, hogy a derék urak igyekeznek a feltűnést lehetőleg elkerülni. Nem fog sikerülni nekik! Annyira jól be vagyunk avatva a féltve őrzött titkokba, hogy legközelebb katalógust fogunk leközölni azokról a derék urakról, akik a mellékprofit szent nevében mernek erkölcsbírői szerepre vállalkozni. Mindenesetre kérdés tárgyává fogjuk tenni, hogy mi alapon honorálják érdem gyanánt a Máv.-nál egyes urak olyirányu mellék működését, amely nemcsak összeférhetetlen a szolgálati érdekekkel, hanem egyenesen a közérdekebe is ütközik.

Nincsen Budapesten olyan uzsorára berendezkedett vállalat, amelynél legalább is egy Máv. főtisztviselő ne töltene be jól honorált állást. De ez még csak hagyján! A legfelháborítóbb a dologban az, hogy a kinevezések és előléptetések alkalmával a soronkívül előléptetettek számának tekintélyes kontingensét éppen azok az urak szolgáltatják, akik a közéleti tisztesség szempontjából is jogosan elbíralt olyan mellékfoglalkozásokat üznek, amelyek ellentétesek a munkaadó intézet érdekeivel. Ezeket a visszaélés számba menő dolgokat sem a Máv. igazgatósága, sem a tisztult erkölcsi alapokon álló nagy nemzeti kormány meglátni nem akarja, hiszen olyanok élvezik ezeket a kiváltságokat, akik az embernyuzásra és politikai prostitúcióra mindenkor kaphatók voltak és ezentul is kaphatók lesznek. Ha azonban egy altiszt, szolga vagy munkás akar a helyzetén valami mellékfoglalkozás üzésével segíteni, ott rögtön megtalálják az összeférhetlenséget azok az urak, akik közül nem egy valamelyik nagyfuvarozó, avagy szén- avagy

élelmiszeruzsorával foglalkozó konzorciumnál a saját intézete érdekeivel ellentétben hízaltta kerekre idomait.

Hanem hát Magyarország egy kicsit közel van már a Balkánhoz s így a jog és tisztességérzet is jobban a balkáni felfogáshoz hajlik.

*

Ugyebár, méltóztatnak emlékezni, hogy a birák, a tanítók, a középiskolai tanárok stb. majdnem egyidőben kezdtek el mozgolódni shangosankövetelték a fizetésrendezést?

Arra is fognak emlékezni olvasóink, hogy ezek az urak is agitáltak, kérvényeztek és gyűléseztek csakugy, mint akár a vas- és fémmunkás szakszervezet proletárjai. Hanem arra eset még sem volt, hogy a mozgalom vezetőit mint közveszélyes „izgatókat“ megrendszabályozták volna. Hát persze, hogy nem! Hiszen ezek az urak a mai osztályuralom legerősebb oszlopai, tehát mint ilyenek a nemzetfentartó elemek közé számítatnak s így az ő agitációjuk egészen más elbírálás alá esik, mint a munkásság agitációja.

Lám, ha munkásról van szó, milyen hamar készen van a megtorlás! A Máv. gépgyárban elbocsátották azokat a munkásokat, akik a gépgyár munkásai között egy gyűlési felhívást terjesztettek, amelyben csak arról volt szó, hogy minő *kérelemmel* forduljanak a munkaadóhoz helyzetük javítása végett.

A haza oszlopa, Vajkay igazgató ur — akinek melleleg miniszteri jövedelmei vannak — izgatást látott a dologban és ezért néhány munkást a szolgálatból elbocsátott. Nyilván ugy okoskodott, hogy ha neki jó dolga van, tehát akkor a munkásoknak is kell, hogy jó dolguk legyen s ha mégis éheznek, lakjanak jól a jutalékokkal alaposan felhizlalt hazaffyas tisztviselői kar látásával s énekeljék tele torokkal a „Szózat“-ot, amely tudvalevőleg ma hazánkban a legjobb éhségcsillapító szer.

Lám, a biró urak, a tanár urak, a vasuti felügyelő és igazgató urak nagyon sovány eledelnek találták a hazaffyaskodást s csak akkor voltak hajlandók a „Szózat“-ot fujni, amikor néhány ezer koronáskával gazdagabbá tették a zsebjüket. A munkás, az hallgasson, az dolgozzon és ha kell, zászlószentelési ceremóniákon hazafias dalokban dicsőítse ezt a liberális és munkásszerető kormányt és hűségese slepphordóját: Vajkay igazgató urat.

Leirtuk ezeket, hogy majd ha ismét előállanak a nemzeti hősök és a munkásszeretetről szónokolnak, legyen mit eléjük mutatni, hogy hogyan értelmezik az emberi szabadságot azok, akik Vajkay-féle alakokkal igyekeznek a munkásokat erőszakosan elnémitani. No hát nem fog nekik sikerülni!

SZEMLE.

Szegény részvényesek.

Magyarország két legnagyobb magánvasuta: a *Dv.* és a *Ksod.* a mult héten tartották közgyűléseiket. Nagyon természetes, hogy az *átalányozott* hírlapok együtt keseregtek a részvényesekkel a rossz *pénzügy-technikai* viszonyok fölött.

Mi átalány nélkül is megtesszük a két jeles társaságnak azt a szívességet, hogy közgyűléseikről megemlékezünk.

Már hogy is ne tennők, mikor olyan igen tanulságosak!

A *Dv.* közgyűlése.

A közgyűlésen 180 részvényes 153.685 részvényt helyezett letétbe. Ebből aztán igen könnyű kiszámítani, hogy egy-egy részvényes átlag 853—854 részvényt vall a sajátjának. Miután egy részvény névértéke 500 frank, minden részvényes közel félmillió értékű részvényt nyel bir.

Hát ezek a *szegény* részvényesek szidták a *Dv.* direktiót, mint a bokrot; valameny nyen abban az értelemben szólaltak fel, hogy a *részvényesek* a *déli vasut* mostani *gazdálkodásával* *elégedetlenek*.

Mert hát, tetszik tudni, erre okuk van a szegény bürzsekiároknak. Hiszen az igazgatóság jelentése így szól:

„Az 1907. évi üzemi bevételek *váratlanul magasak. Bevételi többletünk 7·8 koronát tett ki.*

Hát ez kevés a milliomosoknak, mert a profit még több lehetett volna, ha a direkciónak az alkalmazottakat — jobban nyuzta volna.

De bizony így is eléggé nyuzta, ahol — tudta.

A Ksod. közgyűlése.

Oh, a Ksod! Ez az a vasut, amely kitűnően bánik az alkalmazottakkal — mondja a szakállgróf, írja a saját külön szerkesztője, de senki sem hiszi el.

A Ksod. közgyűlésén előterjesztették az 1907. évi üzleti jelentést. Eszerint a bevételek 23,432,967·06 K-t, a kiadások 18,590,312 K-t tettek ki. A társulat az állami kamatbiztosítást, illetőleg az alaptőke kamatoztatására és törlesztésére a lefolyt üzleti évben az állami biztosítást a m. kir. államkincstár részéről 1,993,690·80 K erejéig veszi igénybe.

Tetszik érteni, mit jelent ez az utóbbi közel két milliós szám? Semmi egyebet, minthogy a 4,842,645 korona tiszta haszon kevés a Ksod. profitlovagjainak és ezt a profitot az állam kevés híján két millióval kiegészíti.

A Ksod. részvényeseinek az állam ugyanis 5% tiszta hasznot biztosít. Ha csak 3½% a haszon, akkor a hiányzó 1½%-ot az állam adja.

Gyönyörű gazdálkodás, ugyebár? A nyomorgó vasutasoknak nem jut béremelés, de jut pénz a szegény részvényeseknek.

Korántsem szabad azonban azt állítani, hogy ez gazság. Oh, dehogya! Ez *szociálpolitika.*

A tőkések, meg az állam szociálpolitikája.

*

Mindebből pedig még egy tanulságot lehet levonni.

A két közgyűlésen igen békésen osztozkodtak a profitlovagok egymással. Egyiknek sem jutott eszébe leszedni a másikat nemzetközisége miatt. A *frankfurti Schlesinger Tivadar*, bizonyára ősi zsidó család sarja, vigan parolázott a *klerikális-katolikus Chlumetzky báró osztrák főúrral, a magyar gróf Széchenyivel, a párisi Rothschilddal, az osztrák gróf Bombellessel.*

A *hazafiságról* egyik sem tartott a másiknak előadást és egyiknek sem jutott eszébe a többinek szemére hányni a *tőke nemzetköziségét.*

De leköpnék bennünket, ha a magyar vasutasok nyomorgó külföldi kartársaik felé segítő kezet nyújtanak.

Mert az ilyen *nemzetköziséget* nem szivlelik a részvényesek. A szegény részvényesek!

Be a Konzumba!

Végtelenül éles és nagy az a harc, amelyet az osztálytudatos munkásság a kapitalizmus igája alól való felszabadulásáért folytat.

És napról-napra kiméletlenebb lesz ez a harc, mert napról-napra fokozódik a kapitalizmus zsaroló hadjárata ellenünk. Ha valaha, úgy most aktuális a szövetségi mozgalom kérdése Magyarországon. Folyvást erősebb lesz ugyanis a panasz, hogy a vasutasnak alig lehet megélni. Amit keserves munkával szerzett pénzéért vásárol, az drága és rossz. Ezt a türethetetlen helyzetet fokozza az a körülmény, hogy a munkásember nem várhat segítséget, támogatást sehonnán. Az állam és a hatóságok féltő gonddal védik a tőke érdekeit. Az élelmiszeruzsorások és hamisítók jóindulatú elnézésben részesülnek. Ha végre mégis megbüntetjük őket, a büntetés olyan nevétségesen csekély, hogy ez inkább buzdításul szolgál nekik újabb és fokozódott gazságokra. A kizsákmányoló kartellek meg éppenséggel egyenesen támogatásban részesülnek felülről.

A vasutaságnak tehát védekeznie kell. De hát miképp védekezzünk az élelmiszeruzsorások és hamisítók ellen? Egyszerű és világos a felelet: *szervezkedéssel. Tömörüljünk fogyasztási szövetségekbe és ezzel halálos csapást mérünk a zsarolókra. Álljunk a saját lábainkra, küszöböljük ki a magunk köréből a közvetítő kereskedelmet, amely visszaéléseivel tetézi és fokozza nyomoruságunkat, mert munkáltatóink mellett ez is fosztogat bennünket. A vasutasoknak fogyasztási szövetségekben való tömörülése nemcsak hathatós védelem, de egyúttal erőteljes támadás is az élelmiszeruzsorával szemben.*

Vasutasok! Nézzetek csak széjjel a Nyugat országában, minő hatalmas bástyákat épített ott magának az osztálytudatos munkásság a fogyasztási szövetségek segítségével. Százegrek tömörülnek a fogyasztási és termelőszövetkezetekben, száz és száz milliókat érő árukat szereznek be ezek a szövetségek és juttatnak tagjaiknak, feltétlenül *olcsóbb áron, mint a napi kereskedelem.*

Szédületes összegek beszélnek arról a nyereségről, amelyet a szövetségek a kapzsi tőkétől elvonnak és a bevásárlások arányában tagjainak juttatnak. Saját házaik, gyáraik, malmaik, saját szántóföldjeik, vasuti vonalaik, tengerjáró hajóik vannak a munkásszövetkezeteknek. Nem egy városban és nem egy országban a munkásszövetkezetek diktálják a fogyasztási cikkek árát és az uzoratóke fogcsikorgatva kénytelen beadni derekát. Nem délibáb, nem átomkép ez, hanem örvendetes valóság, eleven tények, amelyeket valóra válthat Magyarország szervezett vasutasága is, ha akar. Csak akarni kell és jászva győzhetjük le a legnagyobb akadályokat is.

Lépjétek hát be tömegesen a *Máv. alkalmazottak fogyasztási szövetségébe*, mely gócpontja a mi szövetségi mozgalomunknak. Nagy számokkal még nem dicsekedhetünk, de annyit máris nyújt tagjainak, hogy amit vásárolnak, az *tiszta, egészséges és jól meg van mérve.* Ami hasznot pedig a szövetséget hajt, az a vásárló tagok osztályrésze.

A többi azután töletek függ. Ha tömegesen tagjaivá lesztek a *Konsumnek*, akkor néhány rövid esztendő múlva ti is számbavehető eredményeket tudtok majd felmutatni. Csak akarnotok kell és csodákat művelhettek. Akarni pedig ezen a téren nem is olyan nehéz.

Kartársak! Nagy feladatok előtt állunk, nehéz harcot folytatunk, de ha győzni akarunk, minden téren teljesíteniünk kell kötelességünket. A szövetséges terén is. Minden osztálytudatos vasutas legyen vásárló és agitáló tagja a Fogyasztási Szövetségnek. A politikai és szakszervezeti mozgalom sikeres küzdelmei mellett sorakozzunk az új és nagy jelentőségű jelszó köré:

Be a Konzumba!

Intim dolgok.

Azt mondják a szentek, hogy folytonosan szaporodnak, mint a rakamazi krumpli.

Mindennap belép száz és száz új tag. Már annyi vasutast léptettek be a Batthyány gárdába, hogy nincs is vasutasa az országnak, aki ne volna a szent táborban.

Pedig hát ez a dolog nem így áll. A valóságnak egy kis tiszta képét láttuk mult hó 31-én a szentek *déli kerületének* közgyűlésén, ahol a leköszönt elnök elsírta-ritta keserveit, elmondva véleményét a szakállgrófról, aki önző céljai miatt még a saját kerületeit is cserben hagyja. Bevallotta azt is, hogy két hét előtt az *összes Máv. díjnokok* kiléptek a szövetségből, mert, mi türetagadás, a szent szövetség eddig mit sem cselekedett. Hiszen a fizetésrendezésnél a szövetség előterjesztését semmibe sem vették.

Ma is mennyi a sérelem. Azóta sem tettek semmit a tagok érdekében. Éz a meddő munka az oka, hogy oszlunk-foszlunk.

Igy beszélt a déli kerület leköszönt elnöke.

Mintha olyan ismerős hangok volnának ezek? Mintha mindezt már százszor is megírtuk volna? Hát mégis csak igazunk volt?

Kisiklások a Déli vasuton.

A *Déli vasut* Budapest—prágerhofti vonalán egy napon két kisiklás is történt.

Május 31-én a Nagykanizsáról délután 2 órakor induló, 205. számú személy postavonat Szemes állomásán a bejáratnál váltónál kisiklott!

Még szabadabbá sem tették a pályát, már is újabb baleset történt *ugyanazon a vonalon.* Ugyanis 31-én este 7 órakor Székesfehérvárról Nagykanizsa felé indított 244. számú tehervonat Szabadbattyán állomáson — szintén a bejáratnál — kisiklott.

Hogy történt-e emberéletben kár, vagy hány kocsi törött össze és kit terhel a felelősség, azt ma még nem tudjuk; de mindenesetre ki fogják sütni, hogy vagy a váltóőr, vagy a szolgálatot tevő hivatalnok a „bűnös“!

Persze a vizsgálatnál azt nem fogják nézni, hogy ebben a rekkenő hőségben az alkalmazottaknak a 24 órás szolgálat milyen fáradtságos és hogy mennyi érte a bér, de „bűnöst“ azt okvetlen „fognak“.

Aztán marad minden a régieben! Később vett értesülés szerint a vasuti személyzet közül Ganzl Adolf kalauz a lábán szenvedett súlyosabb sérülést.

Jó tanácsok.

Kezdjük belátni, hogy a Máv. igazgatóságának igaza van: *a vasutasnak sok a szabad ideje.* Erre vallanak a *Vasutas Szövetség* hasábjain napvilágot látó „cikkek“ is, amelynek „íróiról“ korántsem tetelezzük fel, hogy a hivatalos órák alatt firkantják ezeket. Ilyen cikkben ront nekünk ismét egy „*tollforgató*“ uri ember, akinek nemesi prédiátuma is van.

Megtanít bennünket arra, hogy a legnagyobb német vagy francia *nemzetközi szocialista* is büszkén kiáltja ki a világba, hogy ő elsősorban német vagy francia . .

Azt azonban szántszándékkal elhallgatja, hogy *legelsősorban* ezek is azt akarják, amit mi: *emberek lenni.* A magyar voltunkat mi sem tagadjuk meg, sőt lapunk is azt a büszke címet hordja: *Magyar Vasutas.* Persze, hogy ez megint fáj a *kézdivásárhelyi* nemes embernek, sőt ha rajta állna, el is tiltana ettől. Csirke észszel még azt is szemünkre hányja, hogy *magyarul* írunk, *magyarul* beszélünk. Azt kérdi az őnemes cikkiró, hogy „*miért nem nyomtatjuk lapunkat volapük nyelven?*“

Ezen a kérdésen annyira meglepődünk, hogy a kellő választ meg se bírjuk adni, hanem ehelyett majd mi is kérdünk valamit.

Bűnnek tartják-e a szentek, hogy mi a nem magyar ajku vasutast is szeretjük, hogy mi ezeknek is adunk lapot?

Még pedig anyanyelven irt lapokat: a *Fachblatt der Eisenbahnert*, a *Hrvatski Zelenjcart.*

Lám, ez a mi nemzetköziségünk, szeretjük azt az idegen ajku vasutast, akitől nyelvét megtagadni követelik a *kézdivásárhelyi* molnárok és akik, minden ultra-magyaráguk mellett, Fiumében horvát lapot is adnak a vasutasoknak.

Ime tehát, mi is csak azt tesszük, amit ők.

Mi, igaz, azt hirdetjük, hogy mindenki olvassa a munkásság lapját: a *Népszavát.* S ők ezt fájdalommal nézik. Hát hogyis ne, mikor ezzel lerontjuk ama körlevelek értékét, amelyben a szentek központi vezetősége igen melegen ajánlja a vasutasok figyelmébe a rónai mórécék lapját, amelynek hallgatását aranymagért vásárolják meg a vasutasok munkaadói. Ami pedig a cikk utolsó részét illeti:

„Amint méltóztatik tudni, mi ingyen jogvédelmet nyújtunk, özvegyeinket, árvainkat, amennyire csak lehet, segítjük, fogyasztási szövetségeket állítunk fel és olcsóbbá igyekszünk tenni a drága megélhetési viszonyokat, tehát a pénz nekünk nem csupán a lapkiadásra szükséges.“

Hát erről jó lesz a szenteknek hallgatni! Mert még letaláljuk közölni a *saját számadásukat* és „*amint méltóztatik tudni*“: *számok beszélnek.*

Ez kell a vasutasnak!

A következő nyomtatvány jutott a kezeink közé:

Nagyságos

urnőnek
urnak

MONOR

A Magyar Szent Korona Országai Vasutas Szövetsége elhatározta, hogy tagtársaink és a monori érdeklődő családok részére szövés, kötés, varrás és csipkekészítés elsajátíthatására házi ipari tanfolyamot fog felállítani.

Tekintettel arra, hogy ebbeli törekvésünket, hogy a családtagok megfelelő biztos mellékkeresethez jussanak, csak úgy érhetjük el, ha egymást kölcsönösen támogatjuk és közös érdekeinkért közösben fáradozunk, tisztelettel felkérjük, hogy részletesebb megbeszélés céljából f. hó n d. u. órakor a városháza nagytermében megjelenni sziveskedjék.

Budapest, 1908 július 1-én.

A MAGY. SZT. KOR. ORSZ. VASUTAS SZÖVETSÉG.

Lorber József

ügyvezető alelnök helyettes.

Elmentünk volna mi is, de biz nem tudtuk hamarjában, hogy a monori vagy a budapesti városháza nagytermében kell-e egymást „kölsönösen támogatnunk”? A meghívóból ez nem tűnt ki. Kár, nagy kár!

Talpfa, gőz, villany és tarifa.

Ennyi mindenféléről diskuráltak a hét egyik napjának délutánján egy óra hosszat a honatyák. Nem a parlamentben, hanem a pártklubban.

Elvbaráti körében Sztterényi államtitkár foglalkozott azokkal a vádakkal, amelyekkel a talpfa-szállítás ügyében illették a kereskedelmi kormányzatot s amelyet annak idején a *Pesti Futár* nyomán mi is megírtunk. Kijelentette, hogy az *Eisler-féle bécsi cég* 400.000 talpfa szállítására azért kapott megrendelést, mert a nyilvános versenytárgyalásra a legkedvezőbb és legolcsóbb ajánlatot nyújtotta be. *A párt a kimagyarázást elfogadta.*

A függetlenségi honatyák szívét nem nyomja már a honfy-bú, amiért a *Máv. Bécsben tesz megrendeléseket.*

Hanem azért akármelyikük irni fog még vezércikket ezzel a címmel: „*Pártoljuk a honi ipart.*” Na meg az is bizonyos, hogy a fekete gérokkokon ott diszeleg a tulipán is.

Beszéltek még másról is. Így a budapesti helyiérdekű vasutak gőzmozdonyu vasutovonalainak villamos üzemre való átalakításának engedélyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása során egy honatyá kifogásolta, hogy a javaslat tizfilleres maximális árat állapít meg személyenként és kilométerenként. *Ilyen tarifa alkalmazásával a munkásosztályon és a tisztviselőknél nemcsak hogy sem segítenek, hanem még a lakberekben mutatkozó megtakarításokat is a vasutársaság vágja zsebre a magas utiköltségek révén.* Sztterényi államtitkár nem volt abban a helyzetben, hogy ezen a bajon segítsen. És ezt is jól tudni.

Erkölcsei bizonyítvány.

Vannak emberek, akiknek egyedüli céljuk társaik befeketésével a főnök urak kegyenceivé lenni.

Egy műhelyben sem boldogulnak annyira az ilyenek, mint az északi főműhelyben, ahol *Podi bácsi, a ravasz lengyel* osztogatja részükre az *erkölcsi bizonyítványokat.*

No hiszen, jaj annak, akinek Podolszky urtól kell ilyen szépségflastromot kérni. Ugy járhatnak vele, mint az a dzsentlemén, akiről lapunk más helyén egy ítéletet is közlünk.

Ennek az uri embernek is *erkölcsi bizonyítványt* adott *Podi bácsi*, kioktatva ebben a bíróságot, hogy kireperálják ám az ő kegyence becsületét, mert erre, meg amarra, ez az uriember már 28 év óta szolgálja a Mávot és talpig becsületes dzsentlemén.

Hogy azonban a bíróság előtt felolvasott ítélet éppen az ellenkezőjét bizonyítja, az Podolszky urat nem alterálja. És éppen ez a jellemző. Podolszky urnak ilyenek a *derék* emberei, ha szervezetlenek. Bezzeg a talpig becsületes emberek is zsványok *Podi bácsi* előtt, ha szervezettek.

Most legalább tudjuk, kicsodák *Podi bácsi* barátai. És ez nekünk elég, mert a madarat tolláról, az embert barátjáról lehet megismerni.

A klerikális Máv.

Amióta a vasutasok pragmatikája életbe lépett, azóta van csak igazi fejtelenség a sinek birodalmában. Az igazgatóságnak meg az üzletvezetőségeknek egyéb dolguk sincs azóta, mint rendeleteket, értesítőket, körövényeket, függvényeket, fedvényeket, pótlékokat és több ilyen hasznos olvasmányt fabrikálni. Ilyenekkel tanítják a vasutasokat, megmagyarázva bennük, hogy hát a pragmatikát miként is kell értelmezni.

Mert hát a pártpolitika szempontjából összetakolt pragmatika bizony eléggé hézagos. Olyan paragrafusok is vannak benne,

mint például a 39. §. utolsó bekezdése, amely szerint:

„Az alkalmazottak nem lehetnek olyan egyesületek tagjai, amelyeknek törekvései haza-, illetőleg nemzetellenesek vagy amelyeknek törekvései a kereskedelemügyi miniszter megítélésére a vasuti szolgálat érdekeivel össze nem egyeztethetők.”

Hát ebből a paragrafusból kifolyólag azt hiszik az apró sinpasák, hogy Magyarország vasutasainak egyesülési joga most már az ő kezükbe van letéve, el annyira, hogy már nem csak azt írják elő, hogy melyik egyesületnek nem szabad tagjává lennie a vasutasnak, hanem még azt is, hogy melyik egyesületbe lépjen be a vasutas.

Es erre csak megint jó a körövény, a függvény, a fedvény, meg tudja az ég, hogy miféle — vény.

A napokban is utnak eresztettek egy ilyen-fajta tudákos írást.

Betűről-betűre leközöljük:

Magyar Királyi Államvasutak Budapest, 1908 május 30.
Budapest-Balparti Üzletvezetőség

29. sz.

HIVATALOS ÉRTESÍTŐ

19546/I. Valamennyi szolgálati főnökségnek.

Panasz tétellett, hogy egyes szolgálati főnökségek alárendelt alkalmazottaiknak a szolgálati és illetmény-szabályzat 39. §-ára való hivatkozással a „Katolikus Népszövetségbe” való belépést megtiltották.

Igazgatóságunk 128442/1908. A. I. számú rendelete alapján figyelmeztetjük a szolgálati főnökségeket, hogy a „Katolikus Népszövetség” nem tartozik a szolgálati és illetmény-szabályzat 39. §-ának végpontjában foglalt egyetemek közé, s ennél fogva közegeinknek abba való belépését mi sem akadályozza. *Nagydobai és marosdécsi Décsy Lajos.*

Hát ez eléggé világos ákom-bákom.

Eddig a vasutasok hírét sem hallották, hogy „*Katolikus Népszövetség*” nevű csodabogár is létezik.

Most már azt is tudják, hogy az abba való belépésnek mi akadályja sincs. Sőt, aki a décsiek haragját nem akarja a fejére zuditani, jól is teszi, ha belép.

Lám, így támogatja a fekete nemzetköziség egyik fattyuhajtását a másik nagy nemzetközi intézménynek: a vasutnak klerikális-koalíciós direkciója.

Maholnap azután az is megeshetik, hogy a Máv. még tovább megy ezen az uton.

Így például, a gyakori balesetekre való tekintettel vasuti lelkészeket is fog alkalmazni, hogy a halálra ronsolt vasutasok utolsó percükben meg is gyónhassanak. Közvetíteni fog pápai áldásokat. A pápailag megáldott tárgyakat, a csuhások által gyártott sartrözt pedig magas refakciókban fogja részcsinálni.

Es mindezt csupán egy kis szivesség ellenében: hogy a koalíciós sajtó agyonhalgassa a Máv. panamákat. Mert hát tetszik tudni: kéz kezet mos.

Tizenhat vasuti baleset.

A fővárosban tizenhat vasuti baleset történt a legutóbbi héten s csodálatos, hogy valamennyinél azt állapítják meg, hogy „az illető saját gondatlanságának áldozata.” Így aztán a vasutigazgatóság nem tartozik kártérítéssel. Kedden, e hó 2-án délelőtt a nyugoti pályaudvaron, tolatás közben a 2133. számú lokomotív kerekai alá került Orbán György 38 éves kocsirendező. A kerekék mind a két lábát levágták. Haldokolt a szerencsétlen, mikor a Rókusba vitték. A vizsgálat eredménye most is az volt, hogy *a maga gondatlansága okozta a szerencsétlenséget.*

Oh, a vasut az nem hibás sem ezért, sem a többi 15 balesetért.

Az elkobzott francia forradalom.

A Máv. sinbetyárai minden alkalmat megragadnak, hogy hatalmaikat alantasaikkal éreztessék. Néhány hónappal ezelőtt megírtuk, hogy Varga Gyula, a Máv. istvántelki főműhelyének főnöke, még cenzori szerepre is vállalkozott. Egyszerűen elkobozta a Magyar Vasutast, mert „izgató olvasmány”-nak jelentette ki. Iskolát csinált. Nerveti művezető, Varga ur birodalmának III/b.

osztályában kitűnő szimatu ember és így kisütötte, hogy a munkások között — forradalmi hangulat dul. Erdemek után vágyódva, nem is nyugodott addig, amíg a forradalmi hangulat előidézőjét fel nem derítette. Valamelyik ruhaszekrényben lelték meg a bujtogatót: egy füzetét a Népszava-könyvkereskedésekiadványának, a „*Franciaforradalom*”-nak. Nagyon természetes, hogy az „izgató” az osztályfőnök, innen pedig Varga ur elé került. Teljes 24 óra hosszat tartotta magánál a főnök a füzetet, amikor azután visszaadta tulajdonosának, szigoruan meghagyván az illetőnek, hogy többé ne merészeljen ilyesmit a műhely területére behordani. A pálinkával házalókat még mindig nem tiltotta ki Varga ur a műhely területéről. Pálinkát még sohasem koboztak el. És ez természetes is. Hej, hiszen más tűz az, amit a pálinka és megint más tűz az, amit a francia forradalom idejének a tanulmányozása ad a proletárnak...

Vasutassors.

Liszt József 56 éves vasuti munkást Aradon talpfakirakás közben egy ügyetlenül dobott talpfa agyonütötte.

E hó 25-én délután Kolozsvárott *Szász Márton* szertári munkásra egy halom féktuskó dült. Három oldalbordája eltörtött, karja és lábai súlyosan megsérültek.

Ugyanottan baleset érte május 26-án *Schosztal János* fényező, akit a műhelyben menet alkalmával a műhely előtt ütötte el a mozdony. Több helyen, különösen a fején súlyosan megsérült.

KÜLFÖLD.

A parmai munkáskamara (Olaszország) a következő felhívást adta ki a harcban álló olaszországi földmunkások érdekében:

Minden ország összes munkásszervezeteihez! Minden öntudatos munkáshoz!

Tudjátok, hogy a „*Parmai Agráregyesület*”, amely a földbirtokosok vad munkásgyűlöletének kifejezője, arra törekszik, hogy a munkások szervezetét megsemmisítse és folytonosan sztrájktröket keres, hogy a mezei munkák elvégzését, különösen a kaszálást és szénagyűjtést, amelynek már elérkezett a legfőbb ideje, biztosítsa.

Miután nem sikerült neki helyben sztrájktröket találnia — mivel 30.000-nyi sztrájktröklök között nem akad áruló — az „*Agráregyesület*” abban reménykedik, hogy máshonnan szerez majd ilyen gyászalakat, amilyeneket itt nem talál. Ügynökei mindenütt mindenféle ígérgetéssel és hazugsággal igyekeznek az elmaradottabb vidékek és országok munkásait erre a gyalázatos munkára rábirni.

Munkástelevérek! Ne feledjétek el, hogy a hatalmas küzdelemben, amely most a parmai tartományban folyik, nem annyira a munkabékekről van szó, mint a munkások alapvető szervezkedési jogairól. Tegyetek meg mindent, hogy ez a támadás megihusuljon? Akadályozzátok meg teljes erővel, hogy a sztrájktröktök — bármilyen ürügy alatt fogadták is fel azokat — Parmába utazhassanak.

A szomszédos vidékek néhány munkáskamarája megegyezett, hogy az összes munkásszervezetek szigorú felügyeletet fognak gyakorolni és meg fognak akadályozni minden kísérletet, hogy néhány rabszolgatartó sztrájktröktök toborozbasson és azokat Parmába hozhassa ellenállásunk letörésére. *Harmincezer sztrájktröklő kér benneket, munkástelevérek, hogy ugyanezt tegyétek.*

Egyetlenegy sztrájktröktónak szem szabad Parmába jönnie. Nem szabad megengednünk, hogy a földbirtokosok a proletárok árulásának segítségével győzzenek. *Éljen a szolidaritás! Éljen a sztrájk!*

A szervező bizottság.

Minden felvilágosult, öntudatos vasutasnak ott a helye az általános, titkos választójogért küzdő munkások sorában!

Ki ellenőrzi a Máv. gépgyárat?

Rövid a válasz: *senki!*

Hogy mennyiben igaz eme állításunk, hát álljanak itt a következők:

A magyar királyi államvasutak gépgyára egyike az állam azon intézeteinek, amely a polgárság, de legnagyobb részt a munkások adófilléréiből épült fel.

A cél az volt, fejleszteni a magyar gépipart, ezer és ezer munkást foglalkoztatni és a fenmaradó nyereséggel a gyár üzemképességét továbbfejleszteni.

Ennyit és csak ennyit tudhat a szegény magyar közvélemény, no meg azt, hogy a gyár sok esetben szubvencióra szorul!

Sokszor azt hallja az adófizető alany, hogy a gépgyárban nincs munka és ezért kell a gyárat állami szubvencióban részesíteni, ezt a legszebb indokkal kéri, hogy t. i. sok ezer magyar munkást kell megmenteni az inségtől.

A beavatottak azonban tudják, hogy ez nem más, mint üres komédia, mert bizony elbocsátják az akár 10 év óta dolgozó munkást, mint akár a 15 éves munkást — *munkahiány címén.*

Sokszor azt hallja a be nem avatott ember, hogy a Máv. gépgyárban sok a munka, annyira sok, hogy éjjel-nappal dolgoznak a gyárban. Ha megnézzük, hogy ki a megrendelője a gyárnak, ugy többnyire azt látjuk, hogy maga az állam.

Ha azt olvassuk, hogy eme vagy ama állam pályázatot hirdet, hogy ennyi meg ennyi mozdonyt kíván beszerezni, akkor a magyar kir. államvasutak gépgyára hallgat, mint a dinnye a fűben, mert a gépgyár csak a magyar állam által adott géprendelést tudja elfogadni, mert erre nem fizet rá. Tehát a magyar államvasutak gépgyára nem versenyképes. Hogy miért? Mert nincs állami ellenőrzés, de igenis van jól jövedelmező „jutalék-rendszer”. A jutalékon osztozkodó, minden szaktudástól ment protekciós hivatalnoki karnak olyan nagy a létszáma, hogy ennél csak az étvágya nagyobb.

Ez az oka annak, hogy a gyár eredeti hivatásának nem tud megfelelni, mert mindent, ami a gyár jó hírét szolgálhatná, a jutalékrendszer és a gyár tisztikara lehetlenné tesz.

Ha nincs a gyárban munka, azért kell a munkást elbocsátani, mert ezt így kívánja a jutalékrendszer.

Ha sok a gyárban a munka, akkor még úgy kívánja meg a jutalékrendszer, hogy éjjel-nappal dolgozzanak, mert hát sok az eszkimó.

Más állam géprendeléseire azért nem pályázhat a Máv. gépgyár, mert nemcsak hogy szaktudás híján nem lenne jutalék, hanem a Máv. is máshol tenné megrendeléseit (aminthogy ezt az utóbbi időben meg is tette) és így egyáltalán nem lenne a jutalékból semmi.

Ezek a körülmények mind amellet bizonyítanak, hogy a gyár eredeti hivatásának meg nem felelhet.

A jutalékrendszer nyomasztó hatása alatt csak ritkán hallani a kínai falakon által egy-egy tompa sóhajt: az emberi jogaitól teljesen megfosztott berrabszolgák jajsztavát, amelyet a brutalitás sajtol ki belőlük.

A nyilvánosság előtt a gyár mint *mintazetem* szerepel, ahol az elsőrendű mozdonyok, a modern hidépitkezés és tökéletes gazdasági gépek készülnek, ahol a munkások télen teával, nyáron házilag készült szódavizzel tartatnak jól, de egész éven által az akkordárak folytonosan kisebbednek és ehelyett vörös- vagy sárgarézermekkel kárpótolják őket.

Benn a rabszolgatelepen azonban a folytonos akkordárlevonás parázs veszekedésre ad okot. A munkásokat agyonbeszéléssel elégitik ki *Bráz* urék, kidobálással fenyegetik *Halász* urék és nem ritkán aranyóra és aranylánc ígérettel *Temmer* uraimék.

Ha a sérelmek felülvizsgálása kérelmét merik a munkások megkockáztatni, akkor *szocialistaüldözésre* adja a gyár vezetősége a fejét. Kihallgatásokat eszközölnek és nagy

hirdetményeken figyelmeztetik a munkásokat az *idegen és a külső elemek beavatkozásának a káros következményeire.*

Ilyenkor utasításokat kapnak a hivatalnokok, hogy ne beszéljenek a munkásokkal, de különösen utasításokat ad az *öreg ur*, a *Pali bácsi* a fiatal gigerl-hadnak, amikor a jutalékrendszer bajnokaivá, részeseivé avatja őket, hogy szolidárisak legyenek és a munkamegrendeléseket tartsák nagy titokban.

El kell ismerni, hogy a tisztviselői karnak a szolidaritása kiterjed a legapróbb részletekig, amikor a munkásság megkároztatásáról és a jutalék növeléséről van szó.

Minden lelkifurdalás nélkül teszik ki a szűrét azon 25—30 év óta a kolóniában lakó munkásnak, aki már 55—60 éves korában nem tud mint tűzoltó létrákon és háztetőkön mászni csak azért, hogy részben a *Lőrinczi ur* földijeit olesó lakáshoz jussanak, részben pedig, hogy a tűzoltóság által eszközölt megtakarítások is a jutalékot növeljék.

Hogy az egyik állami üzemnél a munkásnak nyugdíja van, a másiknál, a Máv. gépgyárban, még a kegydíjban is csak a kiváltságosak részesülnek, sem vezethető másra vissza, mint a bölcs vezetőség kiváló szociálpolitikai érzékére, amely kéjelegve szemléli rokkant munkásait, mikor azoknak a *Friss Ujság* árusításával kell magukat fentartaniok. Szinte önmagától merül fel az a kérdés, hogy mikor élvez *Vajkai ur* jobban, ha esős időben a *Baross-utcán* agglégény minőségben seregszemlét tart, vagy akkor, amikor a *Feith bácsit* hallja: „*Friss Ujságot vegyenek!*”?

Ilyen állapotok csak ott fordulhatnak elő, ahol nincs beható ellenőrzés, ahol *Vajkai urat* leszavazzák a tisztviselők: amikor a jutalékrendszer a munkásokra is ki akarja terjeszteni. Ez is amellet bizonyít, hogy sok az eszkimó, de kevés a foka!

A gépgyári munkások is hibásak, amikor a sokat hazudott atyai jóindulatnak még csak egy percig is hisznek.

A hivatalnoki kar már megérti egymást. *Ti munkások mikor fogjátok egymást megerteni?!*

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Cszágos Szövetségének hivatalos közleményel.

Központi iroda: VII., Garay-utca 16, I. em. 6. ajtó.

A szövetség központjának telefonszáma 76—01.

A központi iroda hivatalos órái délelőtt 8 órától délután 2 óráig megszakítás nélkül tartatnak. Délután 5 órától este 8 óráig az ügyeletes tart hivatalos órát. Vasárnap és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12 óráig van hivatalos óra.

A helyi csoportok közleményei.

A nagyváradi helyi csoport új vezetősége a következőképpen alakult meg: Elnökök *Novák Gyula* és *Bruszkó József*, jegyzők *Lacz Pál* és *Szász Károly*, ellenőrök *Szalontay Gáspár* és *D. Varga Gergely*, könyvtáros *Kóhalmi Mihály*, vezetőségi tagok *Vizi András*, *Kotta Imre*, *Jeney István*, *K. Kiss Sándor*, *Gaál Antal* és *Sipos János*, bizalmiférfiak *Vizi András*, *D. Varga Gergely*, *Jeney István*, *Szalontay Gáspár*, *Járay Sándor*, *Lacz Pál* és *Zilahy Bertalan*.

*

Kérjük a tagokat, hogy a havi járulékot az új bizalmiférfiaknak fizessék.

Felszólítjuk ama tagokat, akik a tagsági díjjal hátralékban vannak, hogy azt mielőbb egyenlitsék ki, mert különben a tagok sorából töröltetnék.

Felkérjük a tagokat, hogyha lakást változtatnak, nyilvántartás végett a bizalmiférfiaknál jelentsék be.

A helyi csoport minden héten szombaton felolvasást, minden hó elseje utáni vasárnap pedig taggyűlést tart. Felhívjuk a tagokat, hogy mindnyájan jelenjenek meg.

Hivatalos órák: kedden este 8-tól 10 óráig, vasárnap délután 3-tól 5 óráig.

A piski-i helyi csoport június 15-én rendes havi taggyűlést tart a Pál-féle vendéglőben.

A heti értekezletek ezután nem szerdán este 7 órakor, hanem a hónap elseje utáni vasárnap délután 2 órakor, egyébként pedig csütörtökön este 7 órakor tartatnak.

A petrozsényi tagokat arra kérjük, hogy beíratásukat *Roszkos András* bizalmiférfinál eszközöljék és hogy bármilyen ügyben a piski-i helyi csoporthoz forduljanak.

A petrozsényi tagok vasárnap délután 2 órakor a piski-i helyi csoport könyvtárából (Árpád-ut 205) vehetnek ki könyveket.

A kaposvári helyi csoport vezetősége értesíti a tagtársakat, hogy aki a lapját nem kapta meg, az annál a bizalmiférfinál jelentse ezt be, akinél a havi járulékot fizeti, hogy ezáltal minden tagtárs a lapot lehetőleg pontosan megkaphassa.

Továbbá kérjük a t. tagtársakat, hogy tagsági könyveiket a bizalmiférfinak adják át ellenőrzés végett.

Ő felsége a király nevében.

Két ítélet. — A póruljárt rágalmazó.

Ismeretes olvasóink előtt az a nemtelen eszközök igénybevételével megindított hadjárat, amelyet a szentkoronás érdeklövagok indítottak a szervezett vasutasok vezetése alatt álló *Konzum* ellen.

Ennek a zsebrák-hadjáratnak habár burkolt, de eléggé világos célja az volt, hogy a tönkretett és már mitsem jövedelmező szentkoronás fogyasztási szövetkezetek helyett a virágzó Máv. *Konzumot* megkaparinthassák, hogy egyesek önző érdekeik kielégítésére újabb teret nyerjenek.

A nemrég lezajlott és a szervezett vasutasok győzelmével végződött közgyűlés előtt a rágalom özönével illették a *Konzum* vezetőségét.

Két célt véltek ezzel elérhetni: először tönkretenni egyéni becsületükben azokat az egyéneket, akiket a szervezett vasutasok bizalma állított oda a *Konzum* vezetésére, másodsor pedig a rágalmak terjesztésével megrendíteni a vasutasság bizalmát vezetőiben és így könnyű szerrel birtokukba venni a *Konzumot*.

A rágalmak, a szemenszedett hazugságok terjesztésében legelől járt *Kunitzer Antal*, aki ugyan nem volt tagja a *Konzumnak*, mert évekkal ezelőtt piszkos üzemei miatt a *Konzum* tagjai sorából töröltetett, de aki ezek ellenére is jogot formált az erkölcsbirói tisztség gyakorlására.

Kunitzer a rágalmak terjesztésében elég óvatos volt, amennyiben mindig burkolt formában tette uton-utfélen nyilatkozatait. Így akarván célját is elérni, de meg a felelősségrevonás alul is kibujni.

Azonban rajta is beteljesedett a kutra járó korszó meséje. Ugyanis hozzá méltó társai körében olyan határozott kijelentést tett, hogy a *Konzumban* 150.000 koronát elikkasztottak s erről az összegről az igazgatóság nem tud elszámolni.

Ennek a kijelentésnek véletlenül fültanuja volt *Turcsányi Pál* nyugalmazott Máv. hivatalnok is, aki egy találkozás alkalmával kérdést intézett *Kiss Miklós* elvtársához, a *Konzum* egyik igazgatósági tagjához, hogy mennyiben felel meg a valóságnak *Kunitzer* fenti rágalmazó kijelentése?

A *Konzum* igazgatósága elé kerülvén ezen ügy, az igazgatóság módot akart nyújtani *Kunitzernek*, hogy rágalmainak valódiságát a bíróság előtt is bizonyíthassa és ezért pert indított ellene rágalmazás vétségeért.

A tárgyalás május 26-án folyt le a budapesti büntető kir. járásbíróság előtt.

A *Konzum* igazgatósága képviselőjében *Kiss Miklós*, *Hollósy István* postafőtiszt, igazgatósági tagok és *dr. Báltaszéki* szövetkezeti ügyész jelentek meg.

Tanuként *Sarlai János* Máv. főellenőr, *Turcsányi Pál* nyugalmazott Máv. hivatalnok és *Komarek Alajos* Máv. főellenőr idéztettek meg.

A tanukihallgatás során:

Turcsányi Pál előadta, hogy körülbelül március 24-ike táján jelen volt *Sarlai János* Máv. főellenőr irodájában, ahol *Kunitzer* azon határozott kijelentést tette, hogy a *Konzumban* 150.000 koronát sikkasztottak, amely nincs sehol. A nyilatkozat elhangzásánál ott voltak *Sarlai János* és *Komarek Alajos* is.

Kunitzer hosszas kertelés után kijelenti, hogy sikkasztásról beszélt ugyan, de határozott számösszeget nem mondott. *Bizonyítani nem tudja a sikkasztást.*

Jellemző **Kunitzerre**, ki ahelyett, hogy törvényben biztosított jogával élve a közérdekre való tekintettel a sikkasztás tényét bizonyította volna, ehelyett folyton kertelt és oly hosszasan mesélte szentkoronás ellenzéki keserveit, hogy a bíró megsokalta és kérdést intézett hozzá, hogy egyáltalában miköze volt neki ahhoz a fogyasztási szövetkezethez, amelyből üzelvei miatt kizárták? Erre a nem várt kérdésre már bőlebbnek találta Kunitzer úr mélységes hallgatással válaszolni.

Aki semmire sem emlékszik.

Sarlai János bátyánk a következő tanu. Amidőn beszólították, fakószínűvé vált arca alatt lépett a bíróság elé, hogy eskü alatt tegyen vallomást kebelbarátja ellen. János bátyánk elmondja, hogy a kérdéses alkalommal jelen volt ugyan, de semmire sem emlékszik. (!) A bíró ránézett János bátyánk arcára — azután elhítte, hogy ez az ember csakugyan nem emlékezhetik vissza semmire. Azonban közben aligha kételyei nem támadtak János bátyánknak, mert az eskü letételénél jobboldalán kereste a szívét.

Komarek Lajos az utolsó tanu szintén nem emlékezett semmire azokból a rágalmazó kijelentésekből, amelyeket Kunitzer hangoztatott. Komarek vallomására szintén esküt tett, amelyet akadozva, zavartan mondott a bíró után.

A bizonyító eljárás befejezése után

dr. Báttaszéki a vád képviselője tartotta meg vádbeszédét. Visszautasította az alperes és jogi képviselője azon illojális eljárását, hogy ahelyett, hogy a rágalmak valódiságának bizonyítására szorítkoznának, újabb homályos burkolt gyanúsításokkal illetik a szövetkezet igazgatóságát. Előterjesztést tesz, hogy tekintve azt, hogy a törvény által megkívánt három tanu vallomása hiányzik a rágalmazás vétségének megállapításához, ennél fogva becsületsértés vétségében kéri a vádlottat elmarasztalni.

Az alperes jogi képviselőjének minden tárgyilagosságot nélkülöző védbeszéde után

a kir. járásbíróság ítélete

marasztaló volt a kollektív jogi személyek ellen elkövetett becsületsértés vétségében és ennek alapján az enyhítő körülmények figyelembe vételével **Kunitzert 50 korona pénzbírságban és 30 korona ügyvédi költség megtérítésében elmarasztalta.**

Az enyhítő körülmények figyelembe vételének indokolása: hogy a rágalmazás vétsége módosított becsületsértéssé, hogy visszaélések miatt a szövetkezetből kizárattott és ennek következményeképpen pszichológiai okból ellenséges indulattal viseltett a szövetkezet iránt, amely ellen — amint a tárgyalás folyamán bebizonyult — folyton agitált.

II.

A póruljárt vádló.

Lapunk mult évi október hó 18-án megjelent számában **Szentiványi Szombathelyen** címmel közlemény jelent meg, amely kelően méltatta **Szentiványi-Wiedemann Árpád** kiváló érdemeit a Szentkoronás Szövetség érdekében kifejtett buzgó agitációi alapján.

A cikk reprodukálta a Magyar Vasutas 1907. évi február 15-iki számából, az ismeretes „vasutas ankét“ alkalmával az északi főmühely munkásai által kiadott nyilatkozatból a következő részt:

„Szentiványi bennünket még azért sem képviselhet, mert már négy ízben csalásért, sikkasztásért büntetve is volt.“

Az eredeti közleményért **Szentiványi** nem indított sajtópert és így a cikk írója teljes joggal és jóhiszeműséggel használta ujlóg az inkriminált állítást Szentiványiról. Szentiványi rágalmazásért sajtópert indított a cikk írója, **Szalai (Schlésinger) Dénes** elvtárs ellen. Az esküdtbíróság május hó 30-án tárgyalta az ügyet.

A tárgyalás megkezdése előtt a sajtóbíróság elnöke kísérletet tett, hogy az ügy békés uton intéztesse el.

Dr. Kadosa Marcel, Szalai elvtárs jogi képviselője, az elnök felszólítására kijelenti, hogy miután meggyőződünk arról, hogy **Wiedemann** habár négy esetben követett is el sikkasztást, azonban ellene följelentés nem tétetett, tehát magáért a sikkasztás tényéért el nem ítéltetett; ennél fogva hajlandó olyan nyilatkozatot tenni, hogy téves információ alapján alakult a cikk azon állítása, mintha **Wiedemann** a sikkasztásért elítéltetett volna.

Ez a kijelentés azonban **Wiedemann** nem elégitette ki. Ő most már a becsületét alaposan akarja kireperálni, mely a már évek óta tartó harcban alaposan megtépáztatott.

A tárgyalás folytatása

folyamán **Szalai** elvtárs kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek a rágalmazás vétségében, mert ő csak idézte a *Magyar Vasutas* 42. számában azokat az állításokat, amelyeket az északi főmühely munkásai a röpiratok ezreiben terjesztettek **Wiedemann** kényes becsületéről és amit a *Magyar Vasutas* 1907 február 15. számában szintén leközlött és amelyek mind nem indították **Wiedemann** arra, hogy az eredeti rágalmazó közlemények ellen sajtópert indítson.

Dr. Kadosa védő: **Wiedemann** igaz, hogy nem volt büntetve a sikkasztásért, azonban jogerős bírói ítélettel bizonyítja, hogy **Wiedemann** mégis elkövette a sikkasztás tényét. Kéri ennek a bírósági ítéletnek a bizonyító eljárásához való átvételét. Az elnök kérdésére **Wiedemann** kijelenti, hogy hajlandó a bizonyításnak helyt adni, azonban csak abban az esetben, ha a bíróság elfogadja az ő erkölcsi bizonyítványát is, amelyet az északi főmühely főnöke állított ki róla.

A bíróság visszavonul,

hogy határozatot hozzon, vajjon helyt adható-e a bizonyító eljárásnak?

Amidőn ismét megjelent a bíróság, az elnök kihirdeti, hogy a bíróság elhatározta a beadott iratok felolvasását: de ismétellen felhívja a feleket a békés elintézésre.

Dr. Kadosa: Miután a tárgyalás megkezdése előtt felajánlotta **Wiedemann** a békés megoldást, de nem fogadta el, ennél fogva most már nem tehet eleget a bíróság felszólításának.

Az elnök felolvassa ezután **Podolszki** műhelyfőnöknek a „*Debrecen szállodában*“ fogalmazott bizonyítványát, amelyben igazolja, hogy **Wiedemann** hosszú évek óta becsületes szolgálja a Máv.-nak és ennél fogva ki van zárva, hogy sikkasztott volna. Ezután sorra került a mi beadványunk, amelyből kitűnik, hogy **Wiedemann** elsikkasztotta az esztergályos szakegyesület mulatsága alkalmával két tiszteletjegyért befolyt 20 korona felülfizetést; hogy a **Törekvés** jelvényeiért befolyt pénzt saját céljaira fordította; hogy **Schumitzky** vendéglőstől egy elhalt műhelymunkás koszorujára pénzt vett fel és saját céljaira fordította. (Pfüj! A szedő.)

A **bünlajstrom** olvasása közben érdekes megfigyelést tett a közönség.

A vádlott elvtársunk nyilegyenesen ült helyén a félelem legkissebb jele nélkül. **Wiedemann** pedig, a vádló, a becsületét kereső, szemlátomást roskadt össze s meggörnyedve, letörve, földre szegzett szemekkel látta a saját multjának sötét jeleneteit elvonultatni.

A sötét mult eme dokumentumát itt közöljük teljes egészében, hogy a szentek is lássák, hogy öblös száju munkásvezérük mennyiben találta meg a keresett becsületét.

Másolat.

B. I. 495/5. Ő felsége a király nevében a budapesti kir. büntető járásbíróság becsületsértéssel vádolt **Gorzó Dénes** és társai elleni bünpörben **Wiener Sándor** kir. járásbíró által **dr. Fejér Ottó** jegyzőkönyvvezető **dr. Márki Hugó** és **dr. Melzer István**

ügyvédek közreműködésével megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következően ítélt: **László Lajos, Köhler Gusztáv, Müller Manó, Gyürki Dezső, Fehér Béla, ifj. Katzler Sándor, Lévai Bálint, Veizerl István, Fehér Dániel, Nagy Gyula, Vághy István és Róna Adolf** Máv. munkás vádlottak a bkv. 216. §-ába ütköző becsületsértés vétségének a vádja alól a bpts. 326—3. p. és a btk. 263/4. és 5. p. alapján felmentetnek. A bpts. 482. alapján köteles **Wiedemann Árpád** főmagánvádló **László Lajos** és felmentett vádlott társainak összesen negyven koronát 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett megfizetni. — A bpts. 485. §-a alapján **dr. Melzer István** ügyvéd dija a saját felei **László Lajos** és felmentett vádlott társai ellen összesen negyven koronában, **dr. Márki Hugó** ügyvéd dija a saját fele **Wiedemann Árpád** ellen husz koronában állapittatik meg. — Indokolás: **Wiedemann Árpád** azon panaszt tette, hogy 1904 március 25-ikén **László Lajos** és vádlott társai a „*Szabad Lyceum*“ igazgatóságához egy kérvényt adtak be, amelyben ötet „*erkölcsi nivón aluli multtal bíró*“ egyének jellemezték és pedig azért, hogy ötet az igazgatóság a főmühelyi előadások alól felmentse. — **László Lajos** és társai ezt elismerik, s a *Szabad Lyceum* igazgatóságától beszerzett eredeti beadvány is bizonyítja. Vádlottak azonban azt adják elő, hogy ők azért tették, mert több olyan tényről bírtak tudomással, amelyek azt bizonyítják, hogy **Wiedemann Árpád** megbízhatatlan s így az ő közreműködése a *Szabad Lyceum* ügyének árthat, egyuttal, mivel ők ezt jogos közérdek megvédéséből tették, a valódiság bizonyításának megengedését kérelmezik. A valódiság megengedésének bizonyítását **Wiedemann Árpád** a bíróság előtt magától kivánva, annak a btkv. 263. §. 4. és 5. pontja alapján helyt adott. Vádlottak ennek folytán a következő négy esetet hozták fel **Wiedemann Árpád** multjából: 1. 1889. évben ő **Schumitzky** nevű vendéglőstől pénzt kért oly célból, hogy azon a **Törekvés** nevű dal- és önképző-egyesület pénztára nevében egy elhunyt tagtárs koporsójára koszorút fog helyezni, a kapott pénzt azonban saját céljaira fordította. — 2. A **Törekvés** egykori jelvényei fejében járó díjakat a tagoktól megbízás nélkül felvette és saját céljaira fordította. — 3. 1904 május havában **Egri Sebestyén** kertésztől két rózsátöt jogtalanul eltulajdonított. — 4. Az esztergályosok szakegyesülete báljára szóló két tiszteletjegy után 20 korona felülfizetést vett fel és ezzel soká és pedig addig nem számolt el, míg a dolog hírlapi nyugtázások folytán nyilvánosságra nem jutott és ekkor is csak erővel lehetett tőle elvenni. **Wiedemann Árpád** az 1./ és 2./ alatt felhozottak valódiságát maga is elismeri. A 4./ alatt felhozottakat **Reit Nándor, Germann Rezső, Gabriel János, Heide János, Rozinger József** tanuk igazolják. Mivel az igazolt tények elég alapul szolgálnak arra, hogy az azokat elkövető bizalmi eljárást ne teljesítsen, így vádlottak, midőn az ezen állás alól felmentését **Wiedemann Árpádnak** azzal okolták meg, hogy „*erkölcsi nivón aluli multtal bíró*“ valót mondtak. Ennél fogva vádlottakat, bár a 3. p. felhozott két rózsátő lopását igazoltnak venni nem lehetett, a bkv. 263. §. utolsó bekezdése értelmében a vád alól felmentetvén, a vádlottak részéről felmerült ügyvédi költség megfizetésére a főmagánvádló **Wiedemann Árpádot** kötelezni kellett.

Budapest, 1904 július 9-én.

Wiener s. k. járásbíró.

Kettő koronás bélyeg helye.

Hogy jelen másolat a budapesti kir. büntető járásbíróságnál 904. B. I. 495. sz. a. elfekvő eredetivel teljesen megegyező, hivatatosan bizonyítom.

Budapest, 1904 november hó 6-án.

P. H.

Benkő s. k.

Dr. Szekeres, mint a magánvád képviselője tartotta meg ezután minden tudástól ment és a hazaffras szólamoktól hemzseggő vádbeszédét. Ügyetlenül fejtegette a két szövetség célját. Szerinte a nagy Vasutas Szövetség demokratikus (??) alapon szervezi a nagy vasutas táborát és ezért halálos ellensége a szociáldemokrata párt ennek a szövetségnek és sikerrel elhódította a vasutasokat. De a munkások értelmes részei belátták, hogy hazafias alapon kell szervezkedni. *Wiedemann is az értelmes, hazafias munkások közé tartozott* (közöttünk nincs is sikkasztónak helye. Szerk.), azért támadták őt a szociáldemokrata munkások. Kéri a bíróságot, hogy *mentsék meg a hazafias munkásokat a szocialisták üldözésétől* és vádlottat a rágalmazás vétségében marasztalja el.

Dr. Kadosa, védő. A magánvád képviselője tendenciózusan, folyton, minden második szavában a hazafias és szocialista munkásokról beszél. Nem tartja szükségesnek, hogy a bíróságot figyelmeztesse, hogy ne adjon tért ennek a szándékos célzatu frázishalmaznak, amely a szocialista és hazafias eszme szembeállításával akar hatást elérni. Röviden ismertette a Munkásszövetség célját s ezzel szemben a Szentkorona Szövetség tagjainak önző munkáját állította szembe. Eme önző tagok közé sorozta Wiedemann is, *akinek olyan sötét folt is van a multjában, hogy egy halott koszorújára adott pénzt elsikkasztotta.* Ha valakinek ilyen a multja, akkor az legyen szerény és ne kívánjon feltűnni. Kéri védenice felmentését.

A nagyhatású védőbeszéd után a bíróság visszavonult ítélethozatalra.

Amidőn a bíróság megjelent, kihirdette ítéletét, mely szerint Szalai elvtárs bűnös a sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségében s ezért egy heti fogházra és 80 korona pénzbírságra ítéltetett.

Az indokolásban kimondatott, hogy vádlott nem tudta bizonyítani, hogy Wiedemann sikkasztásért büntetve is lett volna, mint ahogy a cikkben téves információ alapján állított. S habár a rágalmazás vétsége rendkívül szigorúan büntethető (1 évi fogház, 1000 korona pénzbírság), a bíróság figyelembe vette az enyhítő körülményeket, hogy Wiedemann tényleg sikkasztott és ezért ítélt ilyen enyhén.

Dr. Kadosa főlebbezést jelentett be a büntetés enyhítése céljából.

És most ki a bűnös?

Szalai elvtárs, a vádlott, fölemelt fővel, mosolyogva hagyta el a tárgyalótermet, *Wiedemann Árpád összetörve, megszegyenítve, tönkretéve tünt el onnét.*

Ki a bűnös?...

A Ksod. főműhelyéből.

A következő igen jellemző sorokat vettük: „Hogy miként fizetnek a Ksod. ruttkai főműhelyében? Erről kívánatos önöknek is tudomást szerezni, talán lapunk útján az illetékes körök is tudomást nyernek és ezért kötelességemnek tartom tudomásukra hozni az alábbiakat:

Hogy az I. osztály vezetősége vagy főnöke, aki Peiser névre hallgat, milyen pökhendi, gunyos, gögös cinizmussal beszél az alárendelt munkásokkal, amikor azok a legjogosabb követelményeiket nem is követelik, hanem kéri, szolgáljon önöknek bizonyítékul a velünk megtörtént következő eset.

Április hó 26-án egyik munkástársunkat a fentnevezett főnök ur leszamarazta. Munkástársunk elismerte, vele szemben, hogy kettőjük közül az egyikük számár, de nem ő, amiért a főnök ur rögtön elbocsátotta. Munkástársunk jogot formált a 14 napi felmondásra, követelvén azt és meg is kapta. *Most aztán a májusi zárlatkor a csoport pénzéből számolták el a 42 koronát, amit a felmondási idő be nem tartásáért az elbocsátott munkásnak kifizettek.*

Mivelhogy itt nincs szokásban kimutatni, hogy mit keresett a munkás, tehát csak a

véletlennek köszönhető, hogy erre a *svindlire* rájöttünk.

Ugyanis egy munkástársunk április hó 26-án egy másik csoportba lett beosztva. Kíváncsi lévén a százalékkeresetre, 29-én este a számfejtősnél érdeklődött a százalék után s azt a felvilágosítást kapta, hogy 83% a kereset. Mi persze tudva, mennyi pénzünk van beadva, számolni is tudunk, tehát legnagyobb bosszankodásukra *megállapítottuk a 42 korona hiányt. A csoportvezető, mint arra kompetens egyén, sok járás-kezelés után megtalálta a hiányt, hogy hát a pénzt az elbocsátott Szücsnek fizették ki.* De azonnal kijelentette a számvevő, hogy ma már fizetés lévén, a pénzüket csak a jövő hónapban számolhatják el. Nekünk azonban ebben a hónapban van szükségünk a keresetünkre, azért a csoportvezető orvoslást keresett az osztályvezetőnél, aki megígérte, hogy „*utána jár*“ a dolognak. Az eredményt nem tudatta velünk, délután ketten ismét elmentünk a számvevőhöz, aki azt mondta, hogy semmiesetre sem fizetik ki a 42 koronát ebben a hónapban. Bementünk az osztályfőnök urhoz, kérve őt, adna utasítást a számfejtősnél, hogy a pénzünket utalványozzák ki, amire ő gögösen kijelentette, hogy ebben a hónapban nem. Mi a bekövetkezendő ünnepekre, meg az adó levonásra hivatkozva, figyelmébe ajánlottunk más utat, módot az elszámolást illetően, amilyent máskor is használtak, amire még gunyosabban azt mondta egész határozottsággal és oly hangon, mintha legalább is ő volna a Ksodnak a teljhatalmu főrésztvényese, hogy nem fizetik ki. Sőt azt a tanácsot adta, hogy menjünk el a főfelügyelő urhoz vagy *írjuk meg a Magyar Vasutasnak.*

Hát ez a gyönyörűségecses történet nyomban bejárta egész Ruttkát és csak természetes, hogy a mi fültinkhöz is eljutott. Szerencsés véletlen folytán talán, de csak talán megkaphatják az illetők még a pénzüket is. De éppen ilyen véletlen nélkül bizony a 42 korona eluszott volna.

Egy másik érdekes esetről is van tudomásunk.

Egy lakatosmunkástársunkat, amiért megerte állapítani, hogy neki kiküldetés alkalmával mennyi órát kell a Ksodnak fizetnie, *lobutázta a t. osztályfőnök, amire munkástársunk megjegyezte, hogy talán más a buta, mert ő négy középiskolát végezve, ki tudja számítani magának, hogy hány órát dolgozott és mennyi jár ezért neki 50%-kal.*

Persze a pénznek itt is csak hült helye van.

Ilyen és ehhez hasonló, sőt még *kényesebb* dolgokat művel az osztályfőnök ur, aki azt szeretné, hogy csuszva-mászva kerüljön a munkás a magas szine elé, akinek szak-képzettségénél az önhiúsága, pökhendi durvasága jóval nagyobb.

Gyűlöl minden öntudatosabb szervezett embert, azt szeretné, ha mindenki szent koronás, jámbor, templomba járó, alázatos, neki mindenre kész szolgálja lenne.

És értől a vasutról merik állítani, a szakáll gróf és iródiákja, dr. Fábian László, Ksod. segédtitkár, hogy panaszra soha sincs ok.

Persze Fábian ur keresetét nem rövidítik meg 42 koronával és éppen ezért kíváncsian várjuk, miként fogja a Ksod-segédtitkár véghez vinni a — szerezcsenmosdatást.

LEVELEZÉS.

Igló. (Panaszos levél.) Ne tessék azon csodálkozni, hogy mi is háborgatjuk önöket, de tessék elhinni, hogy itt a hegyek között élő vasutasoknak is vannak bajaik. És mert hisszük, hogy önök az igazat ki merik írni, kérjük önöket, sziveskedjenek ezen levelünket közreadni.

Mi valamennyien tagjai vagyunk a szentkoronás szövetségnek (azaz csak *voltunk*), mert már vagy hatvanan odahagytuk és az őszszel még tömegesebben jelentik be a kilépéseket. Szerencsénk volt 14 nap előtt a „Vasutas Szövetség“-ben olvashatni egyetmást a ruttkai főműhelyről. Kíváncsiak vol-

tunk, hogy mit is irhattak önök a Ksodisták bajairól? Hát hozattunk is Ruttkáról egy *Magyar Vasutast* s bizony nem is volt nehéz kihámozni belőle az igazat; így történt meg az, hogy akik még tántoríthatatlan hivei voltak a szenteknek, hát a két cikk összehasonlítása alkalmával bizony már lelohadt a nagy bizalmuk, mert látták, hogy a szent lap cikkét nem közölünk való irta, mert bizony nekünk Ksodistáknak sérelmünk van elég.

Tessék elhinni, hogy pragmatikánk nem csak a műhelyistáknak, hanem nekünk sincsen és így még mindig a régi kilométer járja, ami mindnyájunkra nagyon sérelmes; és ha akárhogy is számítunk, de havonta legalább 20 korona kárunk van, a mávistákkal szemben. A kilométerpénz személyvonatoknál $\frac{4}{10}$ krajcár, a teher- és vegyes vonatoknál $\frac{7}{10}$ kr. Az órapénz pedig Igló-Ruttká között 3 krajcár, Ruttká-Oderberg között 4 krajcár, Igló-Kassa között pedig *semmi*. A többi mellékvonalokon szintén *semmi*. Az órapénz a legjobb esetben 10 koronát tesz ki havonta.

A szolgáltatunk is igen terhes, mert a fordulónk a legrosszabb és leghosszabb, amit csak képzelni lehet. *Ha elmegyünk este 10 órakor Iglóról, úgy csak harmadnap este $\frac{1}{2}$ 10 órakor kerülünk vissza és szabadidőnk csak délután $\frac{1}{2}$ 2 óráig tart.* De még ez a leghosszabb szabadidőnk. Ezt se használhatjuk ki, mert délelőtt 10 órakor naponta iskola van és aki nem jelenik meg, azt bizony *Szövérfi* főnökhelyettes ur 1 koronára bünteti, amit az üzletvezetőség is jóváhagy. Ezek az urak nem gondolnak arra, hogy a szegény személyzet agyon van gyötörve, hanem mindjárt csak büntetnek. És most tessék elgondolni, hogy a táplálékunkkal hogy nézünk ki! Hát vihetünk-e három napra való levest meg főzeléket magunkkal? Sok, nagyon sok sérelmünk van, de kinek panaszkodjunk? Senki sem hallgat meg. A szent szövetségünknek ha mind ezt beküldenek, no hiszen akkor el volna az illető veszve, mert az urak gondoskodnának afelől, hogy a panaszosnak elmenjen a kedve más-
kor is panaszkodni.

És most írja ki szerkesztő ur, hogy *nem azért nem panaszkodunk, mert jó dolgunk van, mint azt a „Vasutas Szövetség“ megírta, hanem azért, mert nem akarjuk helyzetünket az üldözöttséggel is még elviselhetlenebbé tenni. És ez az igazság!* Maradunk a szerkesztő urnak stb.

Szombathely. (Hajcsárkodás.) *Paulik* ur az itteni fűtőház teljhatalmu ura. Nagyon jóra való uriember, csak a munkásokat gyűlöli. Megfojtaná valamennyit egy kanál vízben, ha tehetné.

Miután azonban ezt megtenni bajos dolog, hát tehetetlen dühében egész nap ront-bont, ordít.

Milyen galibát csinált május 15-én, amikor a részletfizetésnél az egyik salakrakó 6 koronával kapott kevesebbet, mint a társa, akinek pedig éppen annyi a napibére, mint az előbbbeninek.

Valahogy azonban azt ne tessék hinni, hogy a 6 korona *hiánya* miatt csapott lármat a főnök ur. Dehogy is! Azért bömbölte végig a fűtőházat és környékét, mert az illető munkás az őt jogosan megillető hat koronáját követelni merté.

No hiszen, még csak ez kellett! A leggyöngébb kifejezése a főnök urnak az volt, hogy *csak ki kell rugni őket, ha az irodába bejönnek!*

Vajjon csodálni való-e, ha azután a főnök urat a munkások gyűlölik?

Hiszen ezer és egy okuk van erre. Szabadjegy, szabadság csak akkor csurran, cseppen, amikor a főnök urnak virágos kedve van. És ez nagyon ritkán fordul elő. Még a husvétünnepre sem adott szabadságot. Berendeltek mindenkit munkára és azután egy részét haza küldték, mert — nem volt munka.

Hü segítő társa mindebben *Fehér* mozdonyfelvigyázó, aki rövid idő mulva még a mesterén, már t. i. a főnök uron is tul tesz a munkáshajszolás és hajcsárkodás terén. No, de erről majd más alkalomkor.

A szombathelyi műhelyben is van egy Schmidt nevű művezető, aki 8—9 évvel ezelőtt jött ide. Mi tisztességtudó embernek ismertük, most azonban a rangkórság a fejébe szállt. Ez az uriember teljesen megváltozott. Nem akarunk többet mondani, csak hagyjon békét a szervezett munkásoknak és ne üldözze őket. Gondoljon vissza a Roth és Tóth csoportokra!

A Népszaváért!

Magyarország öntudatos munkássága esztendőnk óta elkeseredett küzdelmet folytat legelemibb emberi jogaiért és szabadságáért.

Elszánt harcának eredménye, hogy Magyarország sirlalmas osztályparlamentje fölött a reakció hallatlan erőlködése ellenére is, megkondult a lélekharang. Most készül tényleg egy táborba összeforralni minden, ami reakciós és négytűlöletet lehel, hogy megmentse a maradiság számára azt, ami még menthető.

Es most készül döntő küzdelemre az ország öntudatos proletariátusa is!

Az országos küzdelemből a főváros munkássága javarészt mindenkor derekasan kivette. Most is meg akarja tenni kötelességét.

Az alábbi közölt határozat szerint a fővárosi munkásság a hatalmassá teendő Népszavával akar a küszöbön lévő csatába indulni. És csakugyan, ennél acélosabb fegyverre szociáldemokrata munkások nem igen számíthatnak.

A Népszava jogfosztóink izzó gyűlöletének állandó tárgya volt, ezért a Népszavát nekünk szeretnünk kell! A népjogokat gyűlölköző táborra most készül formailag is egyesülni, ezért kell nekünk is harci riadóval és forradalmi elszántságunk egész erejével a Népszava körül csoportosulni.

Ezeknek a kötelességeknek a kifejezése az alábbi határozat, amelyet a budapesti összes szakmai szabad szervezetek nevében egyhangulag hozott a budapesti pártbizalmiférfi-testület és amely a következőképpen szól:

„A budapesti pártbizalmiférfi-testület 1908. évi május hó 14-én tartott értekezlete kijelenti, hogy az ezidő szerinti politikai helyzetben az általános, egyenlő, titkos választójogért a közeljövőben megindítandó döntő küzdelem sikeres megvívása első feltételének a központi pártlap hatalmas megerősödését tekinti. Ehez képest kimondja a bizalmiférfi-értekezlet, hogy a Népszava érdekében mai nappal mozgalmat indít, melynek célja a szervezett munkásság körében a pártlapnak olyan elterjedést biztosítani, hogy a közeledő harcban egyetlen szervezett munkás ne legyen a fővárosban, aki a Népszavának ne lenne olvasója és egyszersmind terjesztője.

Kimondja a mai értekezlet, hogy e határozat megvalósítása érdekében minden egyes fővárosi szakma szabad szervezete haladéktalanul köteles a szervező bizottságok és a műhely-bizalmiférfi-testületek útján, továbbiakban a gyári és műhelyi értekezleteken a Népszava érdekében a legmesszebbmenő agitációt megindítani, a Népszava terjesztésének a kérdését állandóan és minden gyűlésen vagy más összejövetelen tárgyalni, valamint minden rendelkezésére álló eszközt igénybe venni, amely alkalmas arra, hogy a Népszavának a legközelebbi időn belül minden fővárosi szervezett munkás olvasója és terjesztője legyen.

Igy szól a határozat. — Most pedig a fővárosi munkásság ezreinek a sor, hogy a nagyjelentőségű határozatnak érvényt is szerezzenek.

Ha a fővárosi szociáldemokrata meggyőződésű munkások akarják, akkor sokat, mindent megtehetnek a Népszaváért!

Ha pedig nagy történelmi hivatásukat helyesen felismerik, akkor akarniuk kell!

Azért fel a munkára, elvtársak! A Népszaváért! Az általános, egyenlő, titkos választójogért! A magyarországi nemzetközi forradalmi szociáldemokráciáért a végső győzelemig!

A HÉT ESEMÉNYEI.

Vasuti összeütközés. Borzalmas vasútkatasztrófa történt a Contichből (község, Anvers belga tartományban). Egy személyvonat, amely Turmhout felől teljes sebességgel haladt, összeütközött egy személyvonattal. Az első jelentés szerint *negyven utas halt meg*, de híresztelik, hogy a halottak száma *kétszer ennyi és száznál többen megszebesültek.*

Újabb jelentések szerint az Antwerpenből reggel 8 óra 9 perckor elindult gyorsvonat az Antwerpen és Turmhout közötti úton *téves váltóállítást* folytán összeütközött egy másik vonattal. A gyorsvonat utasokkal megtelt két első kocsija teljesen összezúzódott. Eddig 30 halottat és számos sebesültet szállítottak a contichi kaszárnyába. A részletek ezek:

Mikor az antwerpeni expresszvonat közeledett Consich felé, a váltóőr észrevette, hogy a váltó elromlott és vörös zászlóval szaladt az expresszvonat elé, de a mozdonyvezető már nem volt képes megállítani a teljes gyorsasággal robogó expresszvonatot s így történt, hogy az teljes erővel nekiment az állomáson várakozó személyvonatnak. *Az expresszvonat mozdonya felülről a személyvonat kocsijainak tetőzetére és a hatodik vagon födeléről lezuhant.* Az összeütközés következtében a zarándokvonatnak majd minden kocsija *pozdorjává törött*, az expresszvonat vagonjainak padlózata pedig leszakadt és az utasok a vágányra zuhantak. Iszonyu volt az összeütközés után a jajveszékelés s növelte a zűrzavart, hogy az épen megmenekült utasok hanyat-homlok rohantak el a katasztrófa színhelyéről s így nem volt senki, aki segítsen. A szerencsétlenül járt utasok holttestei egészen össze vannak roncsova. Egy utast az expresszvonat ütközője agyonlapított s holttestét, amely nem is hasonlít emberhez, a kazán alatt találták meg leforrázva. A borzalmas pusztulás híre a környékről szekereken sietett a nép az állomásra segíteni a szerencsétlenül járt utasokon s nemsokára megérkezett a mentővonat is. A romok alól törzsüktől elszakított fejeket, lábakat s más testrészeket találtak, így egy kezét is, amelynek ujjai görcsösen szorítottak össze egy letépett véres fület.

A törvényszéki vizsgálóbíró megállapította, hogy a katasztrófaért elsősorban a váltóórt terheli a felelősség. A szerencsétlen ember a kiállott izgalomba belebetegedett s ujjában aghártya és tüdőgyulladást kapott, tehát aligha fog törvényt elől felelhetni mulasztásáért, mert az orvosok nem bíznak felépülésében. Ez az ember már kétszer okozott vasuti balesetet, de mindkét kisiklás jelentéktelen volt. Enyhítő körülmény mellette, *hogy valósággal éhezett kilenc tagú családjával, napi 3 frank béren.* Az állomásfőnök szerint ez a váltóőr csekély intelligenciájú és nem felelt meg ezen a nagyforgalmú vonalon a súlyos felelősséggel járó hivatásának.

Az antwerpeni lapok hevesen támadják a kormányt, amiért az utasok ezreinek életét ilyen könnyelműen kockáztatják. Az antwerpeni—contichii vasútvonal egyike a legforgalmasabbaknak s kiderült, hogy egy váltóőr teljesen megbízhatatlan. Két vasuti tisztviselő is súlyosan vétkes a katasztrófaért, mert a szabályok értelmében olyankor, ha a blockháznál hiba van a váltó körül, vasuti hivatalnokoknak kötelességük öröködni, hogy a vonatok úgyszólván lépésben közeledjenek az állomáshoz.

A vizsgálat megállapította, hogy a katasztrófa után a halottakat és sebesülteket kirabolták. Antwerpenből a szerencsétlenség híre temérdek gonosztevő utazott Contichiba s nemcsak a gazdátlan podgyászokat dezmálta meg, hanem a szerencsétlen utasok sebesült is kiforgatta. A belga államkincstár a halottak és sebesültek hozzátartozóinak milliókra menő kártérítést fog fizetni.

*

Brüsszélből érkezett levélben elvtársaink arról értesítenek, hogy a balesetnek 37 halottja és 132 sebesülte van.

Van Tuyné váltóőr „okozta” a balesetet, amely után félórán és fél óra után órák hosszat bolyongott a szabadban, amíg reá találtak. Amidőn a vizsgálóbíró lakására belépett, a felesége elébe vetette magát, *esküdvéve, hogy férje ártatlan és kegyelmet esdekelt kilenc apró gyermeke apjának.* Időközben a jelzőkészülék kezelőjét is elfogták.

Ugyanazon a helyen már a múlt évben is történt baleset... Elfelejték, mert nem esett emberélet áldozatul. A contichi pályaudvar egyike a legveszélyesebbeknek, mert a sineken áljárók élete örökös veszélyben van.

A lapok élesen támadják az intéző köröket, hogy a felelősségteljes helyre, amely különben javítás alatt is állott, csupán egy embert állítottak.

A lapok egyértelműen konstatálják, hogy gyalázatos, hogy a rendszer bűnét egyetlen egy szegény vasuti munkásra hárítani, de egyben száz más felületességére a vasútnak is rámutatnak, amelyeknek megváltoztatása azonban — pénzbe kerülne.

Van Tuyné az ő becstelen proletáreszéval az első pillanatban „bűnsnek” vallotta magát. Szinte eszélt vette az a tudat, hogy egy rövid pillanat tévedése 37 ember életébe került.

A polgári „igazságszolgáltatás” kitölti bosszúját a pályáron ez esetben is. A bakterbódék és a jelzőapparátusok emberei bünhődni fognak. Az igazgatósági palotákban azonban nincsenek bűnösök... Hát hogy is volnának...

MÁV. KONZUM-ÜGYEK.

Meghívó. A keleti pályaudvar alkalmazottai e hó 5-én, pénteken este 6 órakor, az Aréna-ut 6. szám alatti Bayer-féle vendéglőben

Konsum-értekezletet

tartanak, amelyen a Konsum igazgatósága is képviselve lesz. Vasutasok! Konsumtagok! Ott legyetek!

Az egybehívók.

VEGYES.

A pécsi vasuti munkások részére június hó 6-án, szombaton este 8 órakor a szociáldemokrata párttitkárság felolvasást rendez. Az összes kategóriák munkásai felkértenek, hogy a fenti időre jelzett felolvasásokra teljes számban készüljenek. Az előadások fontossága megköveteli, hogy mindannyian megjelenjenek.

A Vasuti Munkások Országos Szövetsége tagjainak a Népszínház-Vigopera igazgatósága a következő kedvezményeket nyújtja:

2.— koronás jegyet 1.— korona
1.— koronás „ —.60 fillér
—80 filléres „ —.40 fillér

kedvezményes árban ad.

Ezen jegyek ebben az időnyben vasár- és ünneppon is érvényesek. Az e célra szolgáló *Egyesületi utalványok* a központi irodában (VII., Garay-utca 16, I. em. 6), valamint a következő tagtársaknál kaphatók: Keleti p. u. kocsiműhely: Kiss Miklós. Északi főműhely: Major Gyula. Istvántelki főműhely: Schneider András. Nyugati p. u. fűtőház: Bérés József. Nyugati raktár: Pohánka András. Dunaparti raktár: Suba Sándor. Keleti műszak: Halbróhr Mór. Keleti fűtőház: Bauer Endre.

Az *Egyesületi utalványok* ára darabonként 4 fillér.

A központi iroda.

Az absztinens munkások június 11-én, vasárnap délután 2 órakor *Ruttkán* felolvasást tartanak. Az alkoholelles előadást tóttal dr. Hallek Iván szolnai orvos, magyarul Vankó Károly elvtárs fogja tartani. A felolvasás a *Rund-kávéház* disztermében tartatik.

Bojkott. A temesvári szervezett vasutasok *Birkenheuer Henrik* fodrászmester üzleteit, amelyek a vasuti műhelyvel szemben és az Uri-utca 16. szám alatt vannak, a *legszigorubb zárlat alá helyezte.* Öntudatos vasutas nem jár ezekbe az üzletekbe!

IRODALOM.

Közlekedés és Közgazdaság címmel dr. Bischitz Béla szerkesztésében új politikai hetilap indult meg. Ma még nem tudunk teljes képet nyerni a lap irányáról, már csak azért sem, mivel dr. Bischitz Béla egy koalíciós napilapnak a munkatársa s annál különösebbnek tűnik fel, hogy olyan táblázatot is közöl, amely semmiképpen sem lehet kellemes a koalíciónak. Ezt a táblázatot itten közöljük:

	Előirányzat	Zárszámadás szerinti tényleges kiadás	Tullépés
1903	143	146	3
1904	150	153	3
1905	158	166	18
1906	161	179	18
1907	175	217	42

A liberális kormányzat három milliós többkiadását a darabontok 13, a Kossuth korrupciósmentes új korszaka 42 millióra rugtatta fel.

A lapnak előfizetési ára negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Megrendelhető Budapest, VII., Wesselényi-utca 30, I. em. alatt.

Szerkesztői üzenetek.

Egyházi adó. Az egyházi adó a polgári vagy egyházi hatóság egyszerű megkeresésére nem vonható le, hanem csak végrehajtási foglalás esetén vehető figyelembe a fennálló végrehajtási törvény rendelkezéseire képest és ott foglalt korlátok között. Legalább így szól a Ksod. rendelete. Annál különösebb, hogy az egyházi adót a ruttkai munkásoktól minden további nélkül levonják.

D. Nándor. Akármilyen hihetetlen is, de úgy van. A héten nem volt arcképleplezés. Azért volt a múlt héten kétszer is. A székesfehérvári művészi esetre val. A rákosi azonban csak olyan háziiparművészet. De azért ne ráncolja össze-vissza a homlokát. Öntől valami jobbat is várunk. Irni tud.

Kerti munkás. Ama körülmény, hogy ön az új szolgálati rendtartás értelmében a nyugbérpénztárba belépett, semmit sem változtat előbbi helyzetén. Ön továbbra is napibéres munkás marad.

Zákány. Elfelejtették megírni, hogy mikor lesz a mulatság. Ezért be sem iktathattuk.

Felelős szerkesztő: **Faragó Dezső.**